

Pesta 17/29 iuniu.

Va esi dominec'a. | Redact. : strad'a iernei nr. 1.

Nr. 24.

Anulu IX, — 1873.

Pretiu lu pe anu 10 fl., pentru Romani'a 2 galbeni.

Visulu lui Iancu.

— 9 maiu 1849. —

I.

La Campeni in susu
Iancu dorme dusu,
Intr'unu codru verde,
Care 'n nori se perde ...
Si padurea de sa
Dulce-lu adumbréza,
Ventulu i saruta
Fati'a lui placuta,
Paserile canta,
Tóte mi-lu incanta,
Cu dragu i sioptescu
De unu raiu cerescu.
Si cum elu viséza,
Par cà vede-o radia,
Care luminéza
Spre unu vârflu de nucu,
Unde canta-unu cucu :
„Iancule vitézu,
Scóla-te, fii trézu ;
Cà nu-i bine 'n tiéra,
Vinu dusmanii éra !“
Iancu mi-lu aude,
Si asié-i respunde :
„Cucule strainu,
Pórta-te mai linu,
Lasa-me sè dormu,
Cà vedi cà mi-i somnu !“
Cuculu totu nu tace,
Si nu-i mai dà pace :
„Iancule vitézu,
Scóla-te, fii trézu ;
Cà l'apusu de sóre
Vréu sè te omóre !“

— Cucule fricosu,
Sbori de-acolo josu ;
Lasa-me sè dormu,
Cà vedi cà mi-i somnu !“
— Iancule vitézu,
Scóla-te, fii trézu ;
Hatvani celu cru du
Vine la Abrudu !
Iancu se descépta
Si se scóla 'ndata
Si si-aduce-a minte
De-aceste cuvinte :
„Iancule vitézu,
Scóla-te, fii trézu !
Cà nu-i bine 'n tiéra,
Vinu dusmanii éra,
Si l'apusu de sóre
Vreu sè te omóre ;
Hatvani celu cru du
Vine la Abrudu !“

II.

Ceriulu e seninu,
Si Romanii vinu
De prin vai calare,
Si din délulu mare,
Si multi se aduna,
Sè fia 'mpreuna,
Cà 'n Abrudu e nunta,
Dupa sórtea crunta,
Unguru si Romanu
Mi se stringu la sinu,
Dupa multe lupte
Crude, nentrupte,

Dau fratiesce mana,
 Ca 'n veci sè remana :
 Soci in libertate,
 In egalitate
 Si fratietate.

Si se 'ntinde-o mésa,
 Si toti se asiédia,
 Canta, beu, ciocnescu,
 Si se veselescu.
 Numai unulu tace,
 Nu se 'ncrede 'n pace,
 Nu canta, nu bé,
 A ciocni nu vré,
 Nu se veselesce,
 Totu in giuru privesce :
 Iancu celu vitézu,
 Omulu celu mai trézu.

Dinsulu siede 'n frunte
 Cu nuori pe frunte,
 Cu fatia de gele,
 Ca norulu prin stele,
 Si privindu in josu,
 Dîce dorerosu :
 — Dragosiu, me temu eu,
 O sè patîmu reu !
 Vfi de la Kossuth,
 Pace ni-ai cerutu.
 Noi ne-amu impacatu,
 Si ne-amu desarmatu.
 Dar afara óre
 Nu-i vr'o vendiatóre ?
 — Juru pe Dumnedieu,
 Nu v'am vendutu eu !

Iancu éra-si tace,
 Dar nu are pace,
 Si privindu in josu
 Dîce dorerosu :
 „Dobra, me temu eu,
 O sè patîmu reu ;
 Arm'a ni se smulse,
 Amu cadiutu in cursa !“
 — Eu me 'ncredu in ei,
 Speru cà nu-su misioi !“
 — Buteanu, me temu eu,
 O sè patîmu reu,
 Cà ne-au insielatu,
 Candu ne-amu desarmatu !“
 — Asta-di nici o frica
 De felu nu me strica !“

Iancu éra-si tace,
 Dar nu are pace,
 Cà si-aduce-a minte
 De-cele cuvinte,
 Ce le-a dîsu in nuclu
 Negriciosulu cucu ;
 Si-adancitu in gandu,
 Pare ér visandu,
 Si 'n visu i apare,
 Totu in fuga mare,
 O copila 'n chioce,
 Care 'ncetu i dîce :
 „Iancule vitézu,
 Scóla-te, ffi trézu !
 Cà nu-i bine 'n tiéra,
 Vinu dusmanii éra,
 Si l'apusu de sóre

Vreu sè te omóre :
 Hatvani celu cruclu
 Vine la Abrudu !“

III.

Iancu se descépta,
 Si si-apuca 'n drépta
 Unu pocalu de vinu :
 „Mortii lu-inchinu !
 Susu la arme, frati,
 Cà suntemu tradati ;
 Hatvani celu cruclu
 Vine la Abrudu !“
 Si golindu pocalulu
 Iute-si chiama calulu
 Trimbitiele suna,
 Óstea lui s'aduna,
 De prin vâi si munti,
 Juni, barbati, carunti,
 Din campii, padure,
 Cu furci si secure,
 June si femei,
 Si prunci mitutei,
 Aducêndu in branca
 Petre mari de stanca ;
 Toti alérge iute,
 Sprintenu, p'entrecute,
 Par cà codrulu latu
 Ar fi inviatu,
 Fîa-care pomu
 Par cà e unu omu,
 Fîa-care stanca
 Par cà e o branca,
 Intrég'a paduré
 Par cà-i o secure,
 Ce omóra, taia,
 Ca si 'n o bataia.
 Toti-su in picioére,
 Gata sè omóre,
 Séu sè móra 'n lupta
 Cu anima rupta.
 Iancu se repede,
 Cu mandria-i vede,
 Si se pune 'n frunte
 Óstei sale crunte,
 Si-apoi la minuta
 Lupt'a-i inceputa,
 Cà-ci de-odata suna
 Scirea cea nebuna :
 „Hatvani celu cruclu
 Vine la Abrudu !“
 Si cum se latiesce,
 Totu se mai maresce,
 Totu mai tare suna,
 Mai cumplitu resuna,
 Pana ce in urma
 Intr'unu tunu se curma,
 Si-acel'a respunde
 Vâiloru, de unde
 Hatvani celu cruclu
 Vine la Abrudu !“

Dragosiu se ascunde
 In locuri afunde,
 Inse-lu afla éra
 Si mi-lu scotu afara :

„Haid' la judecata!
 Haida la respata!“
 — Juru pe Dumnedieu,
 Nu v'am vendutu eu!“
 Unii stau pe gandu,
 Dar audu sunandu
 Tunurile-afara
 Din óstea magiara.
 „Nu-ti mai credemu tîe!“
 Si-apoi cu mania,
 Fara judecata,
 Vreu sè-lu sfarme 'ndata.
 Dragosiu scosu din minte,
 Dîce-o rogaminte,
 Cu mani incrucite,
 De lacrimi stropite.
 Cu glasulu plangîndu,
 Totu ingenunchiandu :
 — Juru pe Dumnedieu,
 Nu v'am vendutu eu!“
 Éra-si stau pe gandu,
 Dar audu sunandu
 Tunurile-afara,
 Din óstea magiara ;
 Si unu glontiu ce sbóra
 Pe unulu omóra.
 Sange cum vediura,
 Nu se mai indura,
 Ci-lu prindu cu vapaia
 Si grozavu lu-taia...
 Nu mai are sange,
 Si murindu se plange :
 „Juru pe Dumnedieu,
 Nu v'am vendutu eu!“
 Hatvani celu crudu
 Éta-i in Abrudu,
 Si cu óstea sa
 Prinde a taiá
 Juni, betrani, femei,
 Pruncii mitutei.
 Iancu mi ti-lu vede,
 Spre elu se repede :
 „Déca esti vitézu,
 Vin' aréta-mi adi ;
 Haid la lupta dara,
 Pan' unulu sè péra!“
 Hatvani s'ascunde,
 Unde nu-lu petrunde,
 Si cu óstea sa
 Pléca a taiá
 Juni, betrani, femei,
 Pruncii mitutei,
 Si in urma crudulu
 Aprinde Abrudulu.
 Stau Romanii 'n glóte,
 Vedu aceste tóte,
 Si plecandu cu fala,
 Dau in ei nevala.
 Armele rosiescu,
 Puscile pocnescu,
 Spadele se frangu,
 Vietile se stingu,
 Vaetu si omoru
 Lasa 'n urm'a loru.
 Aerulu acum
 Este plinu de fumu,

Flacare cumplite
 Sbóra ratecite,
 Foculu arde 'n grinde,
 Totulu se aprinde,
 Murmuru, gemetu, surla,
 Vai grozavu resuna :
 Iancu se resbuna !...
 Hatvani ie fuga,
 Si p'ó vale 'ndruga...
 Iancu stà pe munte,
 Cu nuori pe frunte,
 Óstea si-o zaresce,
 Si din graiu graiesce :
 „Dobra si Buteanu,
 Doi viteji de stanu,
 Pré se incrediuse,
 Si-au cadiutu in cursa,
 Hatvani i-a prinsu.
 Dóra i-a si stinsu!“
 Multi voynici calare
 Fugu in departare,
 Ca sè-i scape ér,
 Inse insedaru...
 Iancu se retrage,
 Óstea si-o contrage
 La Campeni in susu,
 Si adórme dusu
 Intr'unu codru verde,
 Caré 'n nori se perde,
 Si padurea désa
 Dulce-lu desmerdéza,
 Ventulu i saruta
 Fati'a lui placuta,
 Paserile canta,
 Tóte mi-lu incanta,
 Cu dragu i sioptescu
 De unu raiu cerescu,
 Si-i aducu a minte
 De-acele cuvinte,
 Ce le-a dísu unu cucu
 Intr'unu vérfu de nucu :
 „Iancule vitézu,
 Scóla-te, ffi trézu,
 Cà nu-i bine 'n tiéra,
 Vinu dusmanii éra,
 Si l'apusu de sóre
 Vreu sè te omóre,
 Hatvani celu crudu
 Vine la Abrudu!“...
 Iosifu Vulcanu.

Nebunulu Carpatiloru.

— Fantasia. —

Érá o séra de maiu.
 Prin unu codru, ce se leganá pe bratiele
 unei taceri tainice si religióse, rateciá o fiantia,
 in a carei sufletu, tristéti'a lunei, tacerea na-
 turei, si suspinulu noptii aflau resunetu.
 Acestu sufletu, truditu, frantu si persecu-

tatu de atâte catastrofe si-caută unu locu liberu de repausu, de mangaiere; de aceea se grabiá cu pasi repedi a ajunge stanc'a, spre a-si ascerne unu culcusiú.

Unu culcusiú, sub ceriulu limpede, in apropierea stejariiloru, unde filomelele dupa ce au incetatu de a mai cantá frumsetielele naturei, admira in unu somnu dulce, langa riulu cristalinu, langa mirésu'm'a de flori. Unu sufletu sdrobotu, in astu-felu de culcusiú de siguru si-va aflá liniscea dorita.

Sermanulu nebunu, in astu-felu de locu se simtiá mai fericitu! Priviá in giuru de sine, si nevedindu pe nime, clatiná din capu.

— O nefericitulu si delasatulu in lume! totu-de-una am iubitulu lumin'a si am uritu intunereculu; dar in darudorinti'a, lumin'a cu radiele sale stralucitórie nu voiesce sè-mi dím-bésca si sè-mi usiorede suferintiele grele!

„In trist'a cale a vietiei mele am fostu urmaritu totu-de-una de o sórte amara; dar pan'acum nu a fostu devinsu sufletulu meu, in-se acum sbiciuitu se simte frantu si sdrobotu, ar voi linisce si recreare.

„Dar indaru rogarea!

„Candu toti ómenii tragu din somnulu dulce, candu nici paseric'a nu mai canta; atunci somnulu fuge de mine, nu voiesce a atinge madulárele slabe ale corpului obositu din trecutu!“

Aici, sermanulu nebunu erupse in unu plansu dorerosu, si-sterse sudórea de pe facia si cu unu suspinu dorerosu cadiu in culcusiulu seu de paie.

Din departare se audiá o doina, de siguru pecurariulu a dtsu in fluerulu seu, pazindu-si turm'a, de ferele selbatice.

La doina, nebunulu tresari ca de fulgeru lovitulu, si punendu-si man'a la capu, — eschiamà:

— Nu, nu Iancule! déca suvenirea trecutulu celui infioratoriu nu te incuragiéza a invingé gróz'a presintelui, — rechiama-ti suvenirea trecutulu ferice, — adu-ti a minte cà tu ai fostu odata mare, si tte ti-au zimbitu radiele fericii! Ha, ha, ha!

Dupa o pauza si-luá fluerulu in mana, se puse pe verdétia si incepù a díce la doine de pe timpulu lui Horia, pan' in zori de deminétia.

Paserile emulau cu nebunulu Carpatiloru!

Dupa ce fini nebunulu doin'a cu sunetulu dulce a-lu fluerulu seu, se apropià de elu unu pecurariu frumosu.

Dinsulu, s'a coboritu de pe o stanca cu oitiele in vale, la unu riu ca sè le adape, sè le stempere setea, si vedindu pe sermanulu nebunu ce siedea desperatu pe verdétia, i cadiu fluerulu din mana eschiamandu dorerosu: „Elu e, regele nostru Iancu!“ si cu aceste cuvinte se apropià de elu, salutandu-lu: „Sè traiesci parintele meu!“

Nebunulu, nici nu bagà de séma cà-lu salutà pastoriulu; ci si-aplecà capulu si cu o vóce dorerosá díse in sine:

— O Iancule! cà fericitu ai fi de ai odihni odata in sublimulu teu mormentu! Ce ajuta viéti'a, candu dílele sunt amare si veninóse, candu ochii sunt scaldati in lacrimi; candu membrele aceste sunt slabe? O! viétia petrósa, tte nu-ti trebue altu balsamu alinatoriu; decátu mórtea, séu somnulu eternu!

La aceste cuvinte planse nebunulu ca unu copilu, ba ce fu inca mai multu, facù sè planga si pecurariulu.

In unu arbore langa elu incepù a cantá o priveghiatóre unu cantecu melodiosu, nu de parte de culcusiú se desfacea o flóre, la tóte aceste priviá nebunulu cu mare placere si incepù a ride in hohote, încátu priveghiatóri'a se sparià si sborà pe alta crénga ciripindu.

Nebunulu, incepù si mai tare a ride, a ride cu ochii scaldati in lacrimi!

Sermanulu in ce-si aflá placerea!

Pecurariulu frumosu, dupa o pauza incetu si-radicà fluerulu de josu, si cu anim'a vulnerata de scen'a ce o vediura ochii sei — se departà prin codru cu oitiele sale.

Nu dupa multu, din departarea codrului se audiá unu altu cantecu petrundietoriu; la acestu cantecu melodiosu betranulu incepù a tremurá ca tresti'a, faci'a lui se intunecà, pe fruntea lui se ivira nesce sudori, spariatu fugi prin codru eschiamandu: „Lasa-me umbra nobila, te voi urmarí!“ Dar fug'a fu scurta, lipsindu-lu poterea cadiu lesnatu langa unu arbore.

Vedindu acést'a pecurariulu frumosu curse la elu, lu-radicà de la pamentu, cu vorbe dulci i aliná dorerea radecinata de ani multi in pieptulu seu.

Nebunulu se scolà, si vedindu pe pecurariulu in vestminte ca si elu, lu-sarutà ferbinte, — si-lu strinse la pieptulu seu dicéndu-i:

— Tu, esti demnu scumpulu meu sè te numescu „Romanu“.

Pecurariulu lu-apucà de manà si intrà cu „nebunulu Carpatiloru“ in colib'a sa.

* * *

Trecura dóue díle.

Sórele frumosu si splendidu de maiu straluciá pe orisonu si si-respandea radiele sale prin codru; candu nebunulu nostru se cobori de la colib'a pecurariulu in vale, cu pasi mai repedi decâtu alta-data, cu facia mai vióia, de siguru placerile naturei i-au zimbitu si lui.

Langa drumulu mare s'a opritu la nesce viórele, de siguru profumulu loru au desceptatu in elu viétia.

Dinsulu cu mare placere rupse un'a, mirosulu placutu lu-facù veselu, unu surisu dulce rateci pe budiele sale vescedite. Cu compativimire díse:

— Ó scump'a mea viorica, de ai scí cum te iubescu; dar te rogu, nu te mania pe mine pentru cà te-am ruptu de langa sororile tale, vreu sè te tienu la mine, cà-ci sémeni vietiei mele petróse, me pricepi? Dar ce? tu plangi si eu nebunulu de mine ridu, candu ea plange dupa sororile ei. — Incéta cu plansulu, vina la mine in sinu si acolo vei fi scutita de tóte reutátile.

Cu aceste cuvinte o bagà in sinu, dar cadíu la pamentu prin camesi'a rupta, nebunulu la acést'a privire rise in hohote.

— Ó tu blastemata! nu voiesci sè remani la mine in sinu. Inse cum ai scapatu?

— Aha! acum sciu de ce ai fugitu sermano din sinulu meu, ti-a fostu rusine de camesi'a mea rupta. Ba nu, nu, tu uresci intunereculu, si voiesci a vietiuí in libertate, cà-ci liberu fu nascutu omulu.

Se aplecà la pamentu, radicà flórea, — o sarutà dulce si privindu la ceriu eschiamà:

— Ó Ddieule! cà scumpa mai este libertatea omului!

Pecurariulu frumosu, ér veni la isvoru cu oitiele sale sè le adapu.

Nebunulu, i est in cale lu-apucà de manà si se puse cu elu pe verdétia langa isvoru, — unde incepura oile dupa adapare a pasce.

— Siedi, scumpulu meu, langa mine si incepe a-mi fluerá unu cantecu betranescu?

Pecurariulu, scóse fluerulu din sinu si in-

cepù a fluerá, cu pathosu, — imità pe Orpheu.

Canteculu, ce facù sè lacrimedie pe sermanulu nebunu, fu marsiulu marelui nostru erou: Avramu Iancu.

— Cum ti-place, parinte, canteculu acest'a cunoscutu de toti Romanii?

— Ha, ce díci? — lu-intrerupse nebunulu, — toti cunoscu acestu cantecu? Dar scí, cine a fostu Iancu?

— Cum se nu sciu, eroulu Carpatiloru din 48. Hei, câte nu mi-a spusu fia-iertatulu meu taicutia despre elu.

— Mare omu a trebuitu sè fia Iancu?

— Cum sè nu fia, candu numele lui este tiparitu cu litere de auru in anim'a fia-carui Romanu adevveratu.

Pecurariulu se radicà in susu, si-bagà fluerulu in sinu, sarutà man'a eroului si vrù sè se departeze.

— Stai, scumpulu meu, nu uitá pe nebunulu Iancu; ci vino mai de multe-ori de lucreretéza, nu cumva sè móra de toti uitatu in lume.

Dupa aceste cuvinte sarutà pe pecurariulu frumosu, si lu-rogà sè-i mai dica odata in flueru marsiulu lui.

Pecurariulu, ér scóse fluerulu din sinu si incepù a díce in elu; incétu betranulu priviá uimitu dupa elu.

Aici, fu finea din canécu.

Versatulu de sange alu poporului injugatu la facutu indiferinte pentru esterioru...

Nebunu...

* * *

Trecura câte-va lune.

La pragulu unei colibe in diori de diminétia siedea unu june tieranu, si impletea la o cununa din florile Carpatiloru.

Erà pecurariulu frumosu.

Cui impletea elu cunun'a pe care o udá cu lacrime?

Pentru cine a pusu velu negru?

Usioru de a ghici.

Pentru: „nebunulu Carpatiloru.“

Pentru: „regele muntiloru.“

Pentru: „martirulu natiunii“, pentru: Avramu Iancu.

Codrulu remase pustíu si parasitu de Iancu.

Paserile, remasera triste, cà-ci acel'a care

li-a cantatu frumosu incantatoriu cu fluerulu,
nu mai esista.

Pecurariulu, voiniculu de munte mergea
tóta dominec'a la biserica de se rogá lui Ddieu
pentru sufletulu lui: Iancu.

L. P. Petrinnu.

Fluturulu.

In gradina pe carare
Printre flori me preambłam,
Cautandu o consolare
Pentru dorulu ce simtieam.

Florile-mi faceau placere
Prin profumulu lor frumosu,
Si-aduceau o mangaiere
Prin surisulu lor duiosu.

Dile 'ntregi puteam cu ele
Dorulu sè mi-lu facu uitatu;
Si cu-a mele floricele
Sè-mi petrecu neincetatu.

Dar unu dracu de fluturelu,
Ce sburá din flóre 'n flóre,
Le rapise 'ncetinelu
De placut'a lor odóre.

Nu scieam. Dar intr'o séra
— Inainte de apusu —
Lu-vediu cum se cobóra
Si . . . p'o flóre mi s'a pusu.

„De te-oiu prinde-i vai de tine,
O tu fluture misielu!“ —
Dîsu-am maniosu in mine
Si me repedîi la elu . . .

Inse candu lu-prindu in mana,
Simtu odata, cà tresaru:
Si . . . cu florile 'mpreuna
Plangu d'atuncea cu amaru.

A. Radu.

Femei literate din Italia.

Ceea ce s'a intemplatu in trecutu dincolo
de Alpi pe terenulu scolasticu, amu privitu
mai totu-de-una cu indiferentismu.

Copilele si-primiau educatiunea lor in
claustru si rezultatulu acestei educatiuni lu-
atingeam numai fórte superficialu.

De candu Italia inse a devenitu unu statu,
s'au schimbatu acolo multe; astu-felu si edu-
catiunea. De-si spicele de grâu nu se cocu in-
tr'o nópte.

Educatiunea omului e o arte, la care lu-
cra generatiune dupa generatiune, far' a fi
ajunsu scopulu, care stà intr'aceea d'a for-
má realitatea intru câtu se póte asemenea
idealului.

Dar produs'au óre ceriulu frumosu alu
Italiei vre-o flóre, care sè ni ffa remasu nóue
straina?

Sub astu-felu de meditatiuni — enaréza
Amalia Bolte in „Europa“ — sosí in orasiulu
lagunelor.

Câtu de frumóse sunt femeile Veneziei!
Tali'a lor fina, perulu blondinu, toiletele ele-
gante cum le distinge de supriindiatoriu de
catra tóte celelalte femei a-le acestei peninsu-
le, aretandu alés'a loru origine!

Acestu coloritu admirabilu; acésta albé-
tia fina a fetielor lor; aceste sprincene negre
atâtu de marcate, unde se gasescu in altu locu
representate, sub sórele ardietorulu alu frumó-
sei Italie decâtu in acestu orasiu feericu! De
surisulu, mersulu, privirea lor — cine nu ar
remané farmecatu? In cine nu ar desceptá
privirea lor dorinti'a d'a-le vedé mantuite de
pecatulu greu, care zace pe omenime; care ar
avé curagiulu a dîce, cà si aceste fiintie incan-
tatórie prin sudórea fetei lor, sè-si castige
panea de tóte dîlele? Si acésta inca pe unu
pamentu unde viéti'a se strecóra atâtu de
usioru si linu si unde pretiulu acestui putînu
e atâtu de neinsemnatu, incâtu mai nu póte fi
intrebarea, cà óre si aceste fice a-le Evei se
pórte grigia de esistintia; pana in fine ar bate
ór'a mantuirei; pentru cà unde ar poté cine-va
sè scape de valurile puternice ale spiritului-
timpului, unde ne-amu poté mantuf de aven-
tulu rótelor cari indémna omenimea la mór-
te, pentru d'a poté traí.

Aceste sîre se poteau cetí intr'o dí in foi-
le veneziene, caroru le urmá anunciulu, cà in
aceea-si dí o dama cu numele Malvina Frank,
are sè tiena — in sal'a Atheneului in sal'a
societáti sciintifice — o vorbire a carei tema
erá drepturile si detorintiele femeilor! Intra-
rea a fostu libera pentru toti.

Presiedintele societáti — sosindu timpulu
determinatu-o provocà dar sè-si manifeste pa-

rerile, cari in urma au sè presinte lunei o carte atâtu de pretîosa, in privinti'a acésta.

Sè vedemu inse cine au fostu Malvina Frank?

O veneziana dintr'o familia vechia nobila, nentrebata cà ôre voiesce séu ba, fórte tinera maritata dupa unu barbatu betranu ofician'tu austriacu, far' copfi si de presinte in etate de 45 ani se nisuieste pe bas'a esperintieloru culesse in viéti'a conjugala — a-si redicá vócea pentru binele si fericirea sororiloru ei.

Sal'a erá plina de publicu preste care domnia cea mai mare tacere.

Oratricea cu ôre care timiditate se postédia langa tribuna, refusandu presiedintelui oferirea locului presidentialu.

Abié cu incetulu, incependu a vorbí i veni curagiu. Dins'a vorbiá cu o convinctiune nemarginita si astu-felu convingea si p'acea cari o ascultau.

Finindu interesant'a vorbire toti barbatii de litere presinti i strinsera man'a, gratulandu-i, ér damele asemenea se grabira a salutá si a-si esprime placerea la succesulu sororei loru.

Chiar atunci au fostu aparutu opulu ei intitulatu „Mogli e mariti“ pledandu cu acésta ocasiune publicului unu estrasu dintr'insulu.

Inaintea acestuia a mai edatu dins'a sub titlulu „La fidanzate“ o carte care pentru prima-óra i-a castigatu unu renume frumosu in Europa.

Dins'a va participá si la espositiunea universala din Viena, ea e de presinte Austriaca si traiesce cu sociulu ei in Görz.

Câtu mai curendu va edá, acésta femeia celebra inca o carte fórte pretîosa, in care va presintá lunei defectele de cari suferé educatiunea feteloru totodata aretandu si remediile pentru delaturarea acestui reu si astu-felu va contribuí si dins'a pe vítoriu la santieni'a si fericirea adeverata care trebuie sè esiste in viéti'a conjugala, care are sè ffa bas'a principale a unui statu sanetosu; pentru cà: cum e familia, asié e statulu.

Dar Malvina Frank nu e unic'a veneziana in care s'a desceptatu ide'a, cà spiritulu timpului presinte, pretinde institutiuni nóue in privinti'a sesului femeiescu.

(Finea va urmá.)

Traianu Popescu.

Doine poporale.

— Din giurulu Olusului. —

rundia verde si io-su verde,
Ce-am iubitu acum se vede!

*

Dí se maica catra mine
Siedi féta cà-acum ti-i bine;
De maica n'am ascultatu,
De dracu m'am saturatu!

*

Duce-m'oiu, n'oiu mai veni,
Cu uritulu n'oiu traí,
Cà uritulu n'are lécu
Numai trei scanduri de bradu
Si-o cruce mare la capu!

*

Spune mandra maicata,
Cà pe tine te-oiu luá
Atunci candu s'a maciná
Fara móra fainá;
Atuncia si nici atunci,
Candu va face plopulu nuci,
Si rechit'a mere dulci;
Atuncia si nici atunci
Candu va face plopulu peré,
Si rechit'a visinele,
Sè mancámu noi doi din ele!

*

Acel'a-i uritu, uritu
Care manci cu elu din blidu;
Acel'a-i uritu in casa,
Care manci cu elu la mésa.

*

Umbla maic'a sè me insóre,
De ce umblu in siedietóre.
Dar cu bot'a nu m'a face
Sè o ieu care nu-mi place.

*

Copilitia cu parinti,
Nu grabí sè te mariti,
Maritatu-i lucru mare
Nu-lu póte stricá ori-care
Nici pop'a nici vladic'a;
Numai mórtea serac'a!

*

Urita mi-i lumea mie,
Draga la ce focu sè-mi ffa?
Fia draga ôre-cui,
La cine i pe gandulu lui!

Culesse de

P. S. Podoba.

S A L O N U.

Conversare cu cetitóriele.

(O datina in literatur'a noastră, — ce este femeia franceza, — sciintia amorului, — intipuri generale, — scóla sciintiei amorului, — cum se invétia a iubi, — damele nóstre, — ex-imperatés'a Eugenia si soci'a lui Thiers si a lui Mac-Mahon, — ce trebuie se aiba domnisorit, — crinolinulu ca sustienatoriulu lui Napoleon, — lipsa de moda.)

Fostu-ati dvóstre la Paris?

Nu?

Mi-pare bine, cà-ci nici io n'am fostu. Asié dara voiú puté sè conversezu dupa placu cu dvóstre despre datine, istorii si evenimente de la Paris.

Nu ve mirati de ast'a! Nu sum eu omulu celu d'antâiu in literatur'a romana, care vorbescu despre lucruri de cari nici idea n'am.

Sè ve spunu esemplu?

Ba nu. Me temu cà s'ar superá o multíme de ómeni, si in urma bietulu Figaro ar fi silitu sè o ieie pe picioru din literatura!

Si-apoi pentru ast'a éra-si s'ar superá celu pucinu acelu cetitoriu, carele nu de multu -- nesciindu cine-i Figaro — mi-a spusu chiar mie in fatia, cà i place cum scrié Figaro.

*

E bine, fiindu cà suntemu la Paris, mai nainte de tóte trebuie sè vorbescu despre femei, cà-ci sosindu la Paris pentru prima-óra femeile ni atragu mai antâiu atentiunea.

Sciti ce este femeia?

Sciti! Apoi me bucuru. Déca sciti ce este femeia, intipuiti-ve o femeia câtu se póte de dragalasia. Acésta e femeia franceza.

Pentru ce e dins'a atátu de dragalasia? Pentru cà scie de a rostulu: sciintia amorului.

*

— Sciintia amorului? — intrebati dvóstre.

Da, dómnloru si domniloru! Sciintia amorului e o sciintia chiar atátu de adanca, precum sunt si celalalte sciintie.

In diu'a de adi fia-care scolariu, care a tradusu câte-va de pesie telegrafice pentru cutare si cutare diuariu, crede cà dinsulu e publicistu; celu-ce a vedutu pe Carl Vogt prandindu aice in Pesta la „Regina Angliei“, crede cà si dinsulu a devenitu unu scrutatoriu de natura; celu ce a cetitu doi trei articoli din „Independence Belgique“, presupune, cà si dinsulu e deja barbatu de statu: astu-felu fia-care omuletiu, care rosindu pana la urechi a sarutatu vr'odata o manusia glacé, e de convingerea, cà dinsulu scie ce-i amorulu, si nu o damicela, care a mersu de bratiu cu vr'unu june, gandesc, cà ea e inamorata.

Nu ve amagiti, dómnloru si domniloru! Amorulu e o sciintia, unu studiu, o carte, ce n'o poti ceti pana 'n fine, — o scrisóre, ce nici odata nu se póte descifrá Ér a fi „inamorasu“ insemnéza a avé gradulu innaltu alu sciintiei amorului.

Sciintia trebuie invetiata!

*

Innalt'a scóla a sciintiei amorului se afla la Paris.

Parisienele sunt cele mai bune profesoritie de amoru. Cele mai slabe dintre ele in alte parti aru puté figurá ca maestre, si aru scóte din minti chiar si pe barbatii cei mai seriosi.

Dar nu cugetati, cà farmeculu loru consiste in frumsetie! Nu! Ele n'au trebuintia sè fia frumóse. Ele potú fi chiar — fara nici o frumsetie, totu-si sunt gratióse si dragalasia, pentru cà cunosc sciintia amorului.

— Dar cum se invétia acésta? — intrebati dvóstre.

Prin cultur'a animei.

*

Sè nu créda dara cine-va, cà numai parisienele séu francesele potú sè fia gratióse séu dragalasia!

Déca asiu afirmá acést'a, nu numai asiu face unu complimentu grosolonu dameloru nóstre, — inse asiu grai unu neadeveru mare.

Dar totu-si trebuie sè constatu, cà si relatiunile de cultura si civilisatiune inca usioréza multu esclarea femeiloru.

Popórele culte totu-de-una si-stiméza mai multu femeile; prin urmare la acele popóre si femeile au unu farmecu mai gratiosu.

*

Éta ex-imperatés'a Eugenia! Ea nu-i franceza, si totu-si n'a fostu ea unu modelu de franceza?!

Barbatulu ei a fostu imperatulu numai alu francesiloru; ea inse in moda a fostu domnitória lumei intregi.

Si ast' — a placutu francesiloru.

Chiar din caus'a acést'a me temu io, cà Mac Mahon intocmai ca Thiers va observá in curendu cu durere, cà n'are nevésta tinera.

Ei nu sunt de vina. Nici unulu n'a visatu, ca óre-candu sè ajunga presiedinte alu republicei franceze, si s'au insoratu inainte de a ajunge la culmea maririi loru.

Napoleon III inse a facutu altu-felu. Elu mai antâiu s'a facutu imperatu, si numai dupa aceea s'a insuratu, luandu-si in casatoria pe una din cele mai frumóse femei ale Europei.

Dómn'a Thiers n'a facutu multa sfara 'n tíera. In onórea lui Thiers celu pucinu s'a inventatu o colóre noua: sura „à la Thiers“; dar soci'a lui n'a lasatu nici o urma in moda.

Soci'a lui Mac Mahon inca nu e tinera. Astu-felu nu va face reforme in moda. Si ast'a va stricá multu pe barbatulu ei.

Celu-ce in vítoriu vré sè se tiena mai multu timpu pe tronulu Franciei, trebuie sè aiba o soci'a atátu de instruita in sciintia amorului ca Eugenia lui Napoleonu.

*

Pana ce Napoleon a diresu frenele guvernării, pana atunce Eugenia a tienutu sceptrulu modei a supra lumei intregi.

Amendoi se ajutorau si intregiau reciprocu.

Candu elu a nimicitu aliantia din 1815, dins'a a inventatu crinolinelu. Aceste apoi a datu toturoru

barbatiloru, parintiloru de familia si amantiloru atâ-
t'a de lucru, încâtu nimene nu mai avea timp d'a se
interesá d'acea aliantia.

Crinolinulu, adevăratulu si simboliculu, au con-
tribuitu mai multu la renumele lui Napoleonu, decâtu
netrebnici'a multoru diplomati ai sei.

*

Acuma inse in moda nu-i nimica nou. Lipsesce
regin'a modei, care se 'nspire viétia in corpulu a-
mortítu.

Si-apoi o moda noua li-ar prinde bine parisie-
neloru!

Chignonulu si tournur'a sunt numai surescintie,
inse nu moda; pantlicele sunt ordinare, si o pëlêria
de dame nu mai esiste.

Déca Mac Mahon voiesce se devina poporalu,
trebuie se ingenunchie inaintea soției sale si se cêra
de la ea o moda noua.

E asié mare seceta in moda, încâtu ori ce ren-
noire ar fi bineprimita, chiar si mod'a din 1831
cu manecile imflata grozavu, séu cea din 1840 in care
damele aveau prospectulu unui cuieru.

Câtu de bineprimita ar fi o pëlêria „à la re-
vanche“, — o haina „à la pelerine“, — o mantila „à
la marechale“, — o colóre „Sainte-Vierge!“

Dar nu-i nimica din aceste.

Fabricantii arunca miliarde de stoffe cu gustu in
piatia, dar croitorii si modistele se scarpâna in capu,
nu știu ce se faca cu ele, si suspina:

— Eugenia, vina de ni ajuta!

Figaro.

Inmormentarea lui Cusa.

Precum scriseram si noi in nr. trecut, inmormen-
tarea principelui Cusa s'a seversitu marti in 29
maiu c. v. la mos'ta sa Ruginósă in Moldova.

Diariulu „Semenatoriulu“ din Berladu publica
o dare de séma mai lunga despre acêsta serbare de
doliu. Noi reproducem din ea aceste síre:

„Inca de sambeta sér'a gar'a de la Itzicani, erá
plina cu diversele delegatiuni ale districteloru, carele
avendu in frunte pe comitetulu Iasiianu, venise a as-
ceptá dincolo de fruntarie corpulu defunctului. Aice
erá si tramisulu din partea guvernului, dlu generalu
Cernatu, impreuna cu alti siepte ofiçieri de tôte gra-
dele. Unu archiereu si alti membri ai clerului se aflau
asemene.

Dumineca pe la 7 óre demanéti'a corpulu sosi.

Intimpinarea fu din cele mai duióse. Poporatiu-
nea romanésca din Sucév'a veni a intruni lacremile
sale cu acele ale delegatiuniloru districteloru Roma-
noi libere.

Unu trenu espresu de cale ferata, luat de dele-
gatiunile districteloru, aduse corpulu pan' la Rugi-
nósă. Intregulu acestu percursu se facu in midilo-
culu celoru mai espresive manifestări de durere, din
partea celoru ce viniau spre intimpinare pe la tôte
statiunile.

Elementulu saténu se vedea fórte pucinu si nu-
mai câti-va inși abié se puteau strecurá, ca pe furislu,
spre a veni se se inchine si se depuna o inlacremata
sarutare pe scrierulu emancipatoriului loru. Se spunea

pretutindene, că administratiunea, prin tôte organele
sale, esercită prin sate o adevărata teróre, ca nimene
se nu sufle macaru.

In fati'a palatului de la Ruginósă, pe o innalti-
me dominante, se aflá tabareta óstea adusa din garni-
sónele de la Iasi si de la Galati; si artileri'a indrep-
tata spre campulu unde avea a seversí ceremoni'a
inmormentării. Generalulu I. Florescu, fostulu minist-
tru de interne a lui Cuza Voda la 10 fauru 1866, ac-
tualulu ministru de resbelu alu Principelui Carolu,
asistá ca supremulu si deplinu imputernicitulu repre-
sentantulu alu guvernului.

Corpulu fu asediatu in biserici'a de la Ruginósă
spre a stá pan' la diu'a inmormentării. Capaculu si-
criului fu radicat, si asistentii putura privi inghia-
ciat'a facia a acelui ce fu urcatu la Domni'a tierei
prin suflarea natiunale si entusiasta a poporului ro-
manu. Fruntea sa innalta si marétiã parea a spune
inca multímei inmarmurite de respectu, că demnita-
tea romanésca nu a avutu nimica a suferi in totu cur-
sulu domniei sale, precum nici persóna sa nu s'a umi-
litu intru nimica in timpul espatrierii sale!

Pana marti la dóue óre dupa amédi, candu s'a
inceputu ceremoni'a inmormentării, multíme de tre-
nuri organizate estraordinaru, peste cele obicinuite, au
adusu din tôte directiunile o fórte insemnata multíme
de asistenti.

Numerulu delegatiloru veniti de prin districte
intreceau cu multu cifr'a de 200 persóne purtandu
semnele distinctive ale specialei lor insarcinări.

Ei au fostu tramisi a presentá M. Sale Dómnei
Elena cuvinte de condolintia din partea tierei întregi.
M. Sa Dómna in midiloculu suspinuriloru a binevoitu
a respunde acestei duióse manifestatiuni, că: conso-
latiunea sa nu póte fi decâtu in indeplinirea celei
mai mari dorintie a ilustrului seu sociu: „fericirea Ro-
maniei!“

Emotiunea produsa in animile tuturoru la aceste
cuvinte ale demnei si intristatei socii, — nu póte fi
descrisa.

Dupa terminarea ceremoniei religióse la care a
ofiçiatu Pré Santi'a Sa Mitropolitulu Moldovei si Su-
cevei, si dupa discursulu mortuaru rostitu de Pré S.
Sa Episcopulu Socopanu, patru alte discursuri au
fostu rostite: Unulu de catra dlu Petru Gradisteanulu
venitu inadinsu din Bucuresci; unulu de catra dlu
profesoru Visanti, in numele personalului invetiamen-
tului superioru si universitaru din Iasi; unulu de
catra dlu N. Ionescu in numele delegatiuniloru Iasiene
si judeciane; si in fine, unulu de catra dlu M. Cogal-
niceanu fostu ministru alu lui Alesandru Ionu.“

B o m b ó n e.

Intre anuciurile unui jurnal, cetimu si urma-
toriulu:

„Unu profesor, care scie *romanesce* si *frantio-
zesce*, dá lectiuni din limb'a — germana.“

*

Unu medicu s'a dusu la unu venatoriu, se-si cé-
ra o pusca:

— Ce vrei? — díse acest'a — dóra se impusci
pe aceia, pe cari nu-i poti omóri?

*

— Ce faci, frate?

— Sum foarte ocupatu. Chiar acuma vreu să trimitu unu curieriu in Arabia, să-mi aduca de acolo noi numeri arabici, că-ci cu numerii ce-i avem pan'acuma nu sum in stare a-mi descrie detor'ă.

— Ce felu, tu esti singuru?

— Asié e frate, am remasu fara servitoriu. Am avutu unulu, dar acel'a avendu numai piciorulu *dreptu* si inca de doue ori, guvernulu l'a facutu fispanu.

— Cum ai petrecutu Rusaliile?

— Bine, că-ci am avutu o banda, si m'am pusu la cuptoriulu caldu, si astu-felu — nu mi-a fostu frigu.

CE E NOU?

*** (*Unu respunsu alu generalului Bourbaki.*) Unu diariu francesu scie, că directorulu teatrului mare din Lyon a intrebatu pe comandantele acelu orasiu, generalulu Bourbaki, deca dinsulu voiesce să aiba o logia in acelu teatru? Generalulu a respunsu astu-felu: „Ti-multiamescu pentru ofertulu facutu, dar io nu voiu primi nici o logia, pana ce nu voiu reocupă aceea ce o aveam in Metz.“

*** (*Sarutări pentru saraci.*) Din Szolnok se scrié, că reuniunea femeiloru israelite de acolo, a arangiatu la 8 juniu unu maiialu intardiatu, cu care ocasiune damele presinte improvisara si unu bazaru de beuturi recoritórie, de flori, tigări etc. Domnisiór'a Catharina L., un'a dintre cele mai frumóse fete ale orasiului, a avutu mai multi cumperatori. De odata unu negutiatoriu tineru, tienendu-si pung'a in mana, cerú o sarutare — recoritória, domnisiór'a, frapata prin acéste cerere, respunse indata: „Pretiulu 20 fl.“ Negutiatoriuulu platí, si o sarutare sunà in aeru. — Esemplulu fu imitatu si de altii, si damele tinere au vendutu multe sarutări — in folosulu saraciloru.

*** (*Éra-si óspeti in Viena.*) Din Paris se scrié, că ex-regina Isabela de Spania a plecatu in societatea ficei sale, contes'a Girgenti, la espositiunea din Viena. Din famili'a Orleans deja se afla acolo principele de Montpensier. In dílele víctórie voru sosi contele si contes'a de Paris, mai tardíu voru veni principele de Aumale si Joinville.

*** (*Imperatulu Vilelmu*) nu va vini la espositiunea din Viena. Soci'a sa inse a sositu acolo in 22 juniu. Totu atunce sosi si Domnitoriulu Romaníei Carolu I. Acest'a petrecú in Viena o septemana, si locu in castelulu imperialu.

*** (*Siahulu Persiei*) a fostu obiectulu multoru satire in Berlin, că-ci dinsulu — necunoscéndu etichet'a curtiloru din Europa — a facutu multe necuviintie. pentru cari maresialii de curte nu-lu voru iertá nici odata. Credemu inse, că majestatea sa persiana totu va remané domnitoriu — si fara etichet'a acelor maresiali.

*** (*Maiialu in Siomcuta-mare.*) La 15 juniu s'a arangiatu in Siomcuta-mare unu maiialu, séu mai bine iunialu, in folosulu scólei romane de acolo. Petrecrea, precum ni scrié corespundintele nostru, a reesitu câtu se potú de bine, si au participatu o frumóse cunune de dame, dintre cari ni se numescu urmatóriele:

contes'a Gizella Teleky, contes'a Ales. Teleky, dómnele Eleonora Medanu, Rosalia Colceriu, Rosalia Cototiu, Otilia Cosmutia, si domnisiórele: contes'a Irma de Földváry, Rosalia Hosszu, contes'a Gizella Teleky, sororile Irma si Gabriella Pataky din Baia-mare, Tinca Dragosiu, Gizella de Lemeni, dsior'a Cicianu, Olga Mihailoviciu, Nina N., Mimi Francu, Lotti si Luisa Székely. Totu acolo, precum aflámu, se va arangia acusi o alta petrecre in folosulu teatrului natiunalu.

*** (*Ex-imperatés'a Eugenia*) a caletoritu in septeman'a trecuta, dimpreuna cu fiulu seu, la Arenenberg in Elvetia. Imperatés'a a vorbitu pe cale afabilu pe totu, dar pe fati'a ei se vedu urmele suferintiloru din anii trecuti. Principele Napoleonu e bine desvoltatu, nu precum scriu diariiele prusso-jidovesi.

*** (*Unu italianu*) cu numele Enrico d'Italo a vinitu cu velocipedu la espositiunea din Viena. Frumósa petrecre.

*** (*Dlu Petru Cosmutia.*) fostu asesoru la tribunalulu orfanalu din Siomcuta-mare, fu numitu translatoru la tabl'a reg. din Pesta.

*** (*Unu cocieriu milionaru.*) La Paris, o femeia juna incantatória, din clas'a de susu, avea unu cocieriu englezu, tineru, frumusielu. Elu fu sedusu de farmecele stapanei sale, pe care o adorá cu respectu. Dupa câte-va luni, cocieriuulu amoresatu mostenesce 6000 livre venitu adeca, 150 mii de franci. Departe de a se spariá de acésta mare avere, fericitulu mostenitoriu se duce si cade la genunchii stapanei sale si o róga de a-lu mai tiené in serviciulu seu inca siese luni. Rugatiunea i fu acordata, si de atunci tóta lumea pote se védia unu cocieriu de trei ori milionaru, manandu cu modestia caii la o trasura care plimba pe una din femeile cele mai frumóse. Totulu face să credemu in favórea acestui cocieriu, că nu pré cere daruri.

Flamur'a lui Hymen.

☞ (*Dlu Iosifu Popu,*) notariu cercualu in Satu-mare s'a cununatu la 9 juniu cu dsior'a Cornelia Bura fic'a dlui parocu Petru Bura din Potea.

☞ (*Dlu Nicolau Nilvanu,*) advocatu in Siomcuta-mare, districtulu Cetátii-de-pétra, intr'un'a din dílele septemanei trecute s'a cununatu cu domnisiór'a Claritia Marcu, fic'a dlui Toma Marcu, proprietariu in districtulu Cetátii-de-pétra.

Societati si institute.

☞ (*Asociatiunea transilvana*) tienendu adunarea sa generala de estu anu la Deva, in 11 augustu, comitetulu constituitu acolo pentru arangiare, róga pe toti aceia, cari voru a participá la acésta adunare, să binevoiesca a se insinúa pana 'n finea lui juliu la presiedintele seu, Antoniu Schiau.

Literatura.

* (*„Robinson“ romanesce.*) In editur'a „Albinei“ a aparutu in Pesta renumit'a carte: „Robinson Crusoe“, dupa Ioachimu Enricu Campe, prelucrata de Georgiu Popa si inchinata junimei romane. Opulu cu-

prinde 17 côle, ilustrate cu 44 de ilustratiuni, si e acomodat trebuintei nôstre nationale. — Pretiulu e 60 cr.

* (*Din „Fôia scolastica“*) a aparutu la Blasiu nr. 1. cu cuprinsulu urmatoriu: program'a foii, necesitatea instructiunii populare, din ce manuale sê se propuna diferitele obiecte de invetiamentu, si varietati. — Pretiulu de prenumeratiune la acêsta fôia e 1 fl.

* (*„Dacia Traianu“*) consideratiuni politice-natiunale de Alesandru Bujoru. Va aparé odata pe luna si va contiené 7 côle. Pretiulu pe anu 8 fl. Acestu domnu Bujoru totu anuncia, totu incepe, si nici odata nu continua. E bine, séu sê continue, déca a inceputu, — séu sê nu încépa, déca n'are prospecte d'a puté continuá! Prin asemene metamorfose se pré discreditéza diuaristic'a.

* (*Dlu Constantin Dimitriade*) a tradusu din limb'a francesa in limb'a romanésca o carte fôrte folositoria si intitulata: „Doctorulu poporului“ séu „Convorbiri familiare a supra hygienei.“ Se afla de vendiare la Bucuresci.

* (*Victoru Hugo*) renumitul poetu francesu a terminatu unu nou romanu intitulatu: „93“. Titlulu partii prime e: „Resbelulu civilu.“

T e a t r u.

⌘ (*Teatrulu francesu din Cairo*) fondatu de vice-regele Egiptului, trebue cà e minunatu in felulu seu. Directorulu seu in realitate e insu-si vice-regele. Foile din Paris scriu, cà nu de multu la dorintia inalta s'a jucatu „Fernando“ de Sardou; la porunc'a domnitoriului inse pies'a fu intrerupta la mijlocu si se esecutá cancanulu. De alta-data se jocá chiar „Orfeu in infernu“, candu vice-regele intrá in logi'a sa in stare — bine dispusa. Elu porunci sê se încépa pies'a de nou. Dar actorii nu voiau. In urma apoi ei se invoira pentru pretiulu de 21,000 franci a reincepe operett'a. Pies'a se cantá de nou, dar vice-majestatea sa adormi indata in mijloculu actului antâiu.

⌘ (*Dlu I. D. Ionescu*) dílele trecute a jocatu la Oravitia, de unde s'a dusu la Biserica-alba.

⌘ (*Baletu in Persia*) Precum se scie, Siahulu Persiei a plecatu in Europa spre a studiá aice asiendiamintele de civilisatiune, si a le introduce in tier'a sa. Acuma se scrie, cà prim'a novatiune ce va duce siaculu a casa, va fi o trupa de baletiste.

M u s i c a.

⊙ (*Unu oratoriu a lui Liszt*) intitulatu „Christosu“, se va esecutá pentru prima-óra dílele víitorie in catedral'a din Weimar. La acêsta ocaziune se voru aduná o multime de musicanti si compositori din tôte partile. Principes'a Gorciacoff numai pentru acêsta serbare va caletori din Varsiovi'a la Weimar.

⊙ (*D. Bull.*) renumitul violonistu s'a ren-torsu din America in Svedia, — patri'a sa de nascere.

⊙ (*Nôue opuri musicale.*) La Táborzsky si Parsch in Pesta a aparutu: „Luntrasiulu“, cantecu pentru o vóce cu acompaniare de pianoforte, de Ioanu Goll.

⊙ (*Verdi la Neapole.*) La Neapole, entusiasmulu pentru Verdi este la culme. Dupa a patr'a si a

cincea representatiune a operei „Aida“, entusiasmulu nu mai avú margini. Peste totu loculu, pe unde maestrulu se aréta, este aclamatu cu frenesia. Drumulu care duce de la teatru la otelulu maestrului erá luminatu prin mii de tortie. Societatea innalta, in toaleta mare, urmá in trasuri cortegiulu, care se compunea de la 15 pana la 20,000 de persóne. Din tôte partile se audiau strigatele de: „Viva Verdi, eviva!“ stradele erau iluminate si dóue orchestre cantau compositiuni de ale lui Verdi. Eroulu compositoru a primitu o coróna de auru.

Espositiunea universalá de Viena.

Δ (*Espositiunea universalá in 1874.*) Diuariele din Viena scriu, cà in directiunea espositiunii universale de acolo se desbata ide'a, déca n'ar fi bine a deschide acêsta espositiune si pentru anulu víitoriu. — Acêsta idea de siguru atunce s'a ivitu, candu membrii directiunii s'au ganditu despre modulu a acoperi in câtu-va grozavulu deficitu, ce e produsu conducerea lor. Intru adevéru nimene nu s'a ganditu la asemene fiasco cumplitu!

Δ (*Dóue luni au trecut*) de la deschiderea espositiunii, si nu s'au realizatu inca de felu sperantiele directiunii generale. Inca n'a fostu nici o dí, in care se fi intratu 50,000 de visitatori cu plata, cu tôte cà pe fia-care dí se acceptau celu pucinu atátia. Localitátile inca nu sunt pline. Pavilionulu copiiloru mici e inca de jumetate golu, in pavillon „des ameteurs“ nu e mai nima.

Suvenirea mortiloru.

† (*Immormentarea lui Ratazzi*) s'a facutu cu mare pompa in Alesandria. Au participatu vr'o 40,000 de ómeni, si s'au tienutu mai multe cuventári oca-siunale.

Calindariu istoricu.

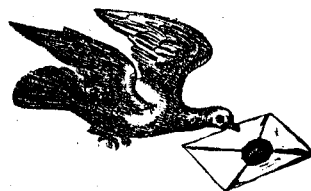
— Juniu. —

1. 1826. Componistulu musicalu Weber móre. — 3. 1832 Lupta pe stradele Parisului. — 5. 1446 Ioanu Huniadi alege de reginte. 1723 Nascerea mare-lui economistu natiunalu Adam Smith. 1833 Lord Napier bate flot'a lui Dom Miguel la Cap St. Vincent. — 6. 1099 Cruciatii incepu asediulu Jerusalimului. 1848 Rescôla in graniti'a militaria in contra ministeriului ungurescu. 1867 Atentatu a supra tiarului rus-sescu in Paris. — 7. 356 (In. de Chr.) Nascerea lui Alesandru celu mare. 1523 Gustavu de Vasa se alege rege alu Svediei. 1805 Napoleon I numesce pe Eugeniu Beauharnais vice-rege alu Italiei. 1848 Inceputulu batalieloru unguriloru cu sêrbii. — 8. 1868 marele poetu englezu Poper móre. 1794 Mórtea poetulu G. A. Bürger. 1859 Imperatulu Napoleon si regele Victoru Emanuilu intra in Milano intimpinati de catra poporu cu mare entusiasmu. — 9. 68 (In. de Chr.) Imperatulu Nero móre sinucisu. 1833 Eliberarea principesei Verny. 1867 Imperatulu Franciscu Iosifu amnestiéza pe emigrantii magiari. — 10. 534 (In. de Chr.) Tarquinius superbis ucide pe socrulu seu Servius Tullus. 1762 (D. Chr.) Opulu lui Ros-seau, intitulatu „Emiliu“ se arde la Paris prin man'a caleului. 1794 Englesii ocupa Corsica. 1806 Stergereá

gutiatoriei cu sclavi in America. 1815 Finea congressului de Viena. 1827 Milos Obrenovicu se alege principe ereditariu alu Serbiei. 1868 Uciderea principelui Mihaiu alu Serbiei. — **11.** 1519 Nascerea principelui iubitoriu de arti Cosmos de Medicis. 1672 Nascerea lui Petru celu mare. 1859 Mórtea cancellariului de statu principele W. L. N. Metternich. — **12.** Napoleon Bonaparte ocupa Malta. 1849 Francesii bombardéza Roma. — **13.** 323 (In. d. Chr.) Alesandru celu mare móre la Babylon. 1849 (D. Chr) Ledru Rollin trebue sè fuga. — **14.** 1800 Batalia la Marengo. — **15.** 455 Vandalii ocupa si prepadescu Roma. 1312 Batalia la Rozgoniu intre Mateiu Ciacu si regele Carolu Robert. 1389 Invingerea turciloru la Cosova a supra sêrbiloru, bulgariloru, bosnieloru, romaniloru si unguriloru aliati; regele Lazaru alu Serbiei si sultanulu Murad moru. — **16.** 1815 Napoleon invinge pe aliati la Ligny. 1846 Pius IX (Mastai Feretti) se alege papa. — **17.** 1696 Mórtea regelui Ioanu Sobieski, care a invinsu pe turci la Viena. 1810 Nascerea poetu germanu Ferdinandu Freiligrath. — **18.** 1815 Batalia la Waterloo, unde Napoleon fu nimicitu de totu. 1849 Paskievitsch intra cu armata russésca in Ungari'a la Ducla. — **19.** 325 Deschiderea primului conciliu ecumenicu la Nicea. 1848 Pace intre statele americane libere de nordu si intre Mexico. 1867 Imperatulu Masimilianu se impusca la Querataro. — **20.** 1836 Mórtea barbatului de statu Emanuilu Lieges. 1866 Victoru Ema-

nilu declara resbelu Austriei. — **21.** 1791 Ludovicu XVI fuge din Paris. 1813 Wellington bate pe francesi la Vittoria. 1848 Cuculjevics propune in diet'a Croatiei a detroná pe imperatulu Ferdinandu V, si a numi pe Jellacsics dictatoru. — **22.** 1537 Nicolau Machiavelli móre la Florentia. 1767 Nascerea lui Vilhelmu Humboldt. — **23.** 1633 Revocarea silita a lui Galilei. 1848 Rescóla in principatele unite.

Post'a Redactiunii.

Versurile : A mea copilaria, — Fluviulu, nu se potu publicá. Asemene nici ghicitur'a numerica. Noi te svatuimu se remani la prosa!

Bucuresci. Multiamita pentru poesile tramise. Dar te rogamu, se ne faci cunoscutu si auctorulu fia-careia. Vomu primí cu placere dram'a dlui M. — Dar dlui U. si-a uitatu promisiunea?

Scutulu meu. E frumosica incercare, mai réesita decatu cealalta. Dar in alta fóia ar fi mai acomodata, — decatu in a nóstra.

Versurile : La Mariutia, — Ér o pedépsa, — Adio, — Luntrasiulu, — nu se potu publicá.

Catra prenumerantii „Familiei“.

La finea semestrului antáiu, nu venimu a dá programa nóua pentru semestrulu alu doile. Trecutul nostru ni e program'a si in viitoriu.

Din acel'a on. nostri prenumeranti au pututu vedé, cà in ce mesura partinirea publicului a fostu mai caldurósa, in aceea si noi amu nisuitu a corespunde mai deplinu cerintieloru moderne.

Astu-felu vomu face si in viitoriu, cà-ci n'amu fondatu fóia acést'a pentru speculatiuni private, ci pentru infflorirea literaturéi natiunale.

Rogámu dara pe toti aceia, cari dimpreuna cu noi dorescu acésta infflorire, sè binevoiésca a spriginí intreprenderea nóstra cu concursulu loru materialu, — mai indemnandu si pe altii la asemene spriginire.

Pretulu de prenumeratiune pe jul.—dec. 5 fl., pe jul.—sept. 2 fl. 60 cr., (si nu 2 fl. 50 cr., precum ni tramitu unii si acuma.) Pentru Romani'a abonamintele se primescu numai pe unu anu (de la inceputulu anului) cu 2 galbeni.

Prenumerantii noi potu sè-si procure de la noi urmatóriele:

I *Carti*: „Cavalerii Noptii“, romanu in 5 tomuri, pretulu 3 fl., — „De unde nu este rentórcere“, romanu intr'unu tomu, — 70 cr., — „Novele“ de Iosifu Vulcanu, dóue tomuri, pretulu la olalta 1 fl. 20 cr., — si aceste

II *Tablouri*: Inaugurarea academiei romane, — Coriolanu si Veturia, — Mihaiu la Calugareni, — Traianu trece Dunarea, — Ionu Brateanu, — fia-care cu câte 60 cr.

Cartile si tablourile se voru espedá toturoru prenumerantiloru nostri in lun'a lui augustu.

Pesta 14/26 juniu 1873.

Redactiunea.

☞ Dnii colectanti voru primí de la 5 esemplare unulu gratuitu. ☜

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1873. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

☛ Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului trecut. ☚